

Laatukriteereihin perustuva tuettu työhönvalmennus

Yhteistyöllä tukea työkykyyn (YTY)

20.9.2023

Päijät-Hämeen
hyvinvointialue

Taustaa Tuetusti työhön ja osallisuuteen Päijät-Hämeessä (TTO) –hankkeesta:

Työkykyohjelman Tuetusti työhön ja osallisuuteen Päijät-Hämeessä -hanke muodostui kahdesta osa-alueesta: **Työkyvyn tuki osana Sote-keskusta** sekä **Tuettu työllistyminen**. Laatukriteereihin perustuvan työhönvalmennuksen edistäminen oli yksi Tuetun työllistymisen osa-alueen kokonaisuuksista.

Toimenpiteiden toteuttaminen kohtasi yrityksistä huolimatta suuria vaikeuksia. Päädyttiin koostamaan kuvaus laatukriteereihin perustuvan työhönvalmennuksen käyttöönottoon liittyvistä haasteista alueella. Selvitys tuotettiin sovituskesäkuussa 2022.

https://innokyla.fi/sites/default/files/2022-09/Laatukriteereihin%20perustuva%20ty%C3%B6h%C3%B6nvalmennusmalli%202020selvitys%206.2022_0.pdf

Kehittämistyötä rajoitti mm. se, että työhönvalmennuksen ei alueella katsota olevan sosiaalihuollon ydintehtävä työkäisten palveluissa (ts. aikuissosiaalityössä). Asiakkaan työ- ja toimintakyvyn selvittäminen ja tukeminen ovat sosiaalihuollon vastuulla tiettyyn pisteeseen asti, mutta vastuun tulee jossain vaiheessa siirtyä TE-hallinnolle.

Yhteistyössä ELY-keskuksen ja TE-toimiston kanssa päädyttiin toteuttamaan pienimuotoinen pilotti syksyllä 2022.

Pilotissa laatukriteereihin perustuva tuettu työhönvalmennus vietiin **sosiaalihuollon kuntouttavan työtoiminnan asiakkaille heidän työtoimintapäiviensä osaksi** mallintaen samalla palvelukokonaisuuden käytännön toimenpiteet. Pilotin edetessä todennettiin, ettei palvelukokonaisuuden toteuttamiselle ole hallinnollisia esteitä. Yhteistyökumppanit (sosiaalihuollon omatyöntekijät, kuntouttavan työtoiminnan henkilökunta, kuntakokeilun omavalmentajat sekä valmennuspalvelun palveluntuottaja) antoivat positiivista palautetta pilotoinnin vaiheista.

Asiakaskokemuksia kerättiin haastattelujen ja kyselyjen avulla. Pilottiin osallistuneilta viideltä asiakkaalta saadut tulokset osoittivat palvelukokonaisuudelle olevan tarvetta. Asiakkaat kokivat erityisesti merkityksellisinä yksilöllisen kohtaamisen, jatkosuunnitelmien kirkastumisen sekä valmentajan tuen käytännön asioiden hoitamisessa.

Pilotoinnin tuloksena syntyi toimintamalli:

”Tuettu työhönvalmennus osana kuntouttavaa työtoimintaa – kuvaus sosiaalihuollon ja TE-hallinnon yhdessä tuottaman palvelukokonaisuuden toteuttamisesta”

”Tuettu työhönvalmennus osana kuntouttavaa työtoimintaa – kuvaus sosiaalihuollon ja TE-hallinnon yhdessä tuottaman palvelukokonaisuuden toteuttamisesta” –toimintamalli tuotti tärkeän huomion:

Asiakkaan kannalta ei ole juurikaan merkitystä sillä, kuka palvelun tuottaa. Pääasia on, että kokonaisuus toimii ja asiat hoituvat sujuvasti. Tuloksen kannalta ei ole merkitystä sillä, kenen ansiosta tavoite saavutettiin.

Kyse on yhteisestä onnistumisesta ja yhteisen tavoitteen saavuttamisesta yhdessä.

Palvelukokonaisuuden määritelmä:

PKPK –käsikirjan määritelmän mukaan

” palvelukokonaisuus ”

on asiakkaan palvelutarpeeseen tai asiakasryhmän tarpeisiin perustuva, useista palveluista koostuva kokonaisuus, jonka järjestämiseen, tuottamiseen tai toteuttamiseen voi osallistua yksi tai useampi toimija.

TTO –hankkeen pilotointi tuotti palvelukokonaisuuden toimintamalliin useita elementtejä ammattilaisten työn tueksi; mm:

- ✓ Asiakaslähtöisen palvelupolun kuvaus (dia 6)
 - ✓ Asiakasprofiilit
 - ✓ Prosessikuvaus
- ✓ Tarkistuslista tunnistamisen tueksi

Toimintamalli liitteineen löytyy kokonaisuudessaan Innokylästä:

https://innokyla.fi/sites/default/files/2022-12/Tuettu%20ty%C3%B6h%C3%B6nvalmennus%20osana%20kuntouttavaa%20ty%C3%B6toimintaa-toimintamalli%20valmis_2.pdf

Asiakaslähtöinen palvelupolku tuetun työhönvalmennuksen prosessissa / TTO –hanke v. 2022

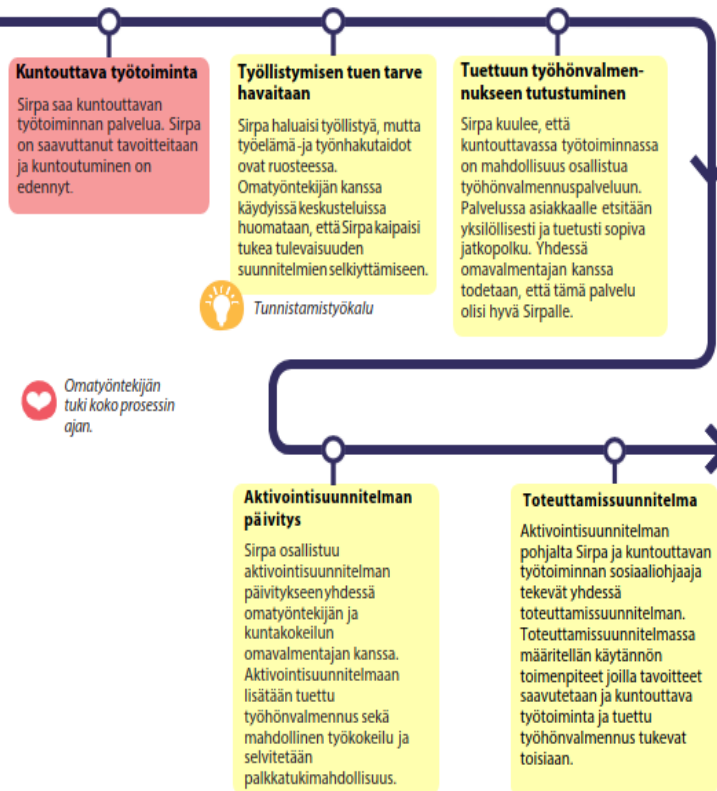
Laatukriteereihin perustuvan tuetun työhönvalmennuksen asiakas - Sirpa 51 v.

Sirpa on eronnut muutama vuosi sitten. Hänellä on kolme aikuista poikaa, joista nuorin opiskelee ja asuu vielä kotona. Sirpalla on muutama hyvä ystävä, mutta pitkien välimatkojen vuoksi yhteyttä on pidetty harvakseltaan ja Sirpa kokeekin ajoittain yksinäisyyttä

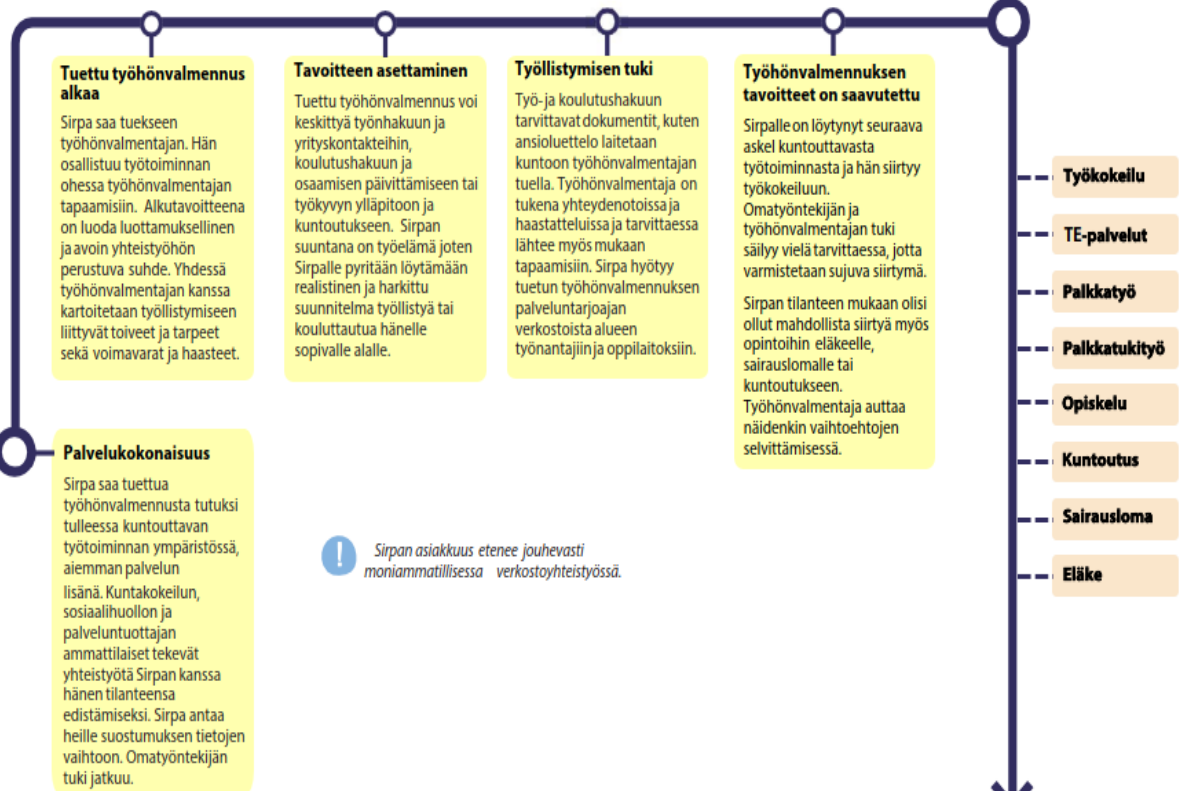
Sirpa on valmistunut merkonomiksi kolmisenkymmentä vuotta sitten. Hän oli työelämässä parin vuoden ajan valmistumisensa jälkeen. Työt olivat porrasliivousta, kaupan kassatehtäviä sekä kesäajatuomareiden toimistotehtäviä. Sirpa jäi kotiaidiksi mentyään naimisiin ja ensimmäisen lapsen synnyttyä. Sirpalla ei siis ole työkokemusta vuoden 1993 jälkeen, mutta hän on osallistunut työkokeiluihin, jotka eivät kuitenkaan ole johtaneet palkkatyösuhteeseen.

Kuntakokeilun omavalmentajan ehdotuksesta Sirpa aloitti kuntouttavan työtoiminnan jatkosuunnitelmien ja mahdollisten koulutusvaihtoehtojen edistämiseksi. Sirpa on ollut kuntouttavassa työtoiminnassa pian kaksi vuotta. Sosiaaliset suhteet ja toimintakyky ovat lisääntyneet ja motivaatiota ja halua edetä elämässä, koulutautua ja työllistyä, löytyy. Sirpan työtöimintapäiviä on lisätty neljään viikkoon kohden. Kahtena viikon työtöimintapäivistä Sirpa on ollut työtöiminnassa työpajalla ja kahtena päivänä terveysseman kahviossa asiakaspalvelutehtävissä.

Asiakkaan ohjautuminen tuettuun työhönvalmennukseen

Asiakkaan ohjaus ja toiminta palvelussa

Tuetusti työhön ja osallisuuteen Päijät-Hämeessä –hankkeen jälkeen:

TTO –hankkeen projektityöntekijä jatkoi Yhteistyöllä tukea työkykyyn (YTY) – osaprojektin projektipäällikkönä v. 2023 alusta.

YTY –hanke on pitänyt yhteyttä laatukriteereihin perustuvan tuetun työhönvalmennuksen pilotointiryhmään ja seurannut palvelukokonaisuuden käytännön toteutuksen jatkumisen tilannetta.

Palvelukokonaisuus on jäänyt käytäntöön myös pilotoinnin jälkeen. Useille asiakkaille on aktivointisuunnitelman päivityksen yhteydessä kirjattu mahdollisuus tähän palveluun.

Tuetusti työhön ja osallisuuteen Päijät-Hämeessä –hankkeen jälkeen:

YTY –hankkeen tavoitteena on täydentää TTO:ssa aloitettua, hyvää toimintamallia ja kuvata erityisesti asiakkaan siirtymät palvelujen välillä.

Toimintamallissa on erityispiirteenä se, että vahvan yhteiskehittämisen ja yhteistyön turvin asiakkaalla on mahdollisuus siirtyä kuntouttavasta työtoiminnasta työkokeiluun tai muuhun tilanteeseensa soveltuvaan toimenpiteeseen siten, että myös paluu kuntouttavan työtoiminnan palveluun on tarvittaessa mahdollista.

Tällä pyritään turvaamaan asiakkaalle vahva, monialainen tuki etenemisensä myötä. Asiakas ei jää yksin, jollei laadittu toimintasuunnitelma sellaisenaan toteudukaan. Näin estetään hänen putoamisensa palvelujen väliin.

”Tuettu työhönvalmennus osana kuntouttavaa työtoimintaa – kuvaus sosiaalihuollon ja TE-hallinnon yhdessä tuottaman palvelukokonaisuuden toteuttamisesta” –toimintamallia käytetään YTY –hankkeessa juurruttamisen välineenä:

- TE –asiantuntijoille ja työllisyyden kuntakokeilun omavalmentajille
 - sosiaalihuollon omatyöntekijöille ja esihenkilöille
 - kuntouttavan työtoiminnan henkilöstölle ja esihenkilöille
 - tuetun työhönvalmennuksen palveluntuottajille
- hyvinvointialueen muille toimijoille esimerkkinä yhteiskehittämisen vaikuttavuudesta ja toimivuudesta

Lisäksi ELY –keskus ja TE –hallinto saavat merkityksellistä tietoa tuetun työhönvalmennuksen palvelun merkityksestä asiakkaille ja yhteiskehittämisen toteuttamisen tavoista ja mahdollisuuksista.

Laatukriteereihin perustuvan tuetun työhönvalmennuksen edistäminen v. 2023:

- ❖ Yhteispalaverit ELY-keskuksen ja TE-hallinnon kanssa on aloitettu helmikuussa 2023
- ❖ Helmikuussa 2023 on selvitetty sosiaalihuollon tilannetta Heinolassa ja Sysmässä hyvinvointialueelle siirtymisen jälkeen →

Todettu, että muutosvaiheessa ei sosiaalihuollolla ole mahdollisuuksia osallistua tuetun työhönvalmennuksen edistämiseen Heinolan ja Sysmän alueella. Päädytty katsomaan tilannetta uudelleen kesän 2023 jälkeen.

- ❖ Elokuussa 2023 yhteispalavereissa todettu, että olosuhteet pilotoinnin käynnistämiseksi ovat suotuisat ja tuetun työhönvalmennuksen palveluun on kuntouttavassa työtoiminnassa asiakkaita
- ❖ Syyskuussa 2023 varmistuivat ELY –keskuksen tuetun työhönvalmennuksen palveluntuottajien sopimukset vuodelle 2024
- ❖ Sovittiin alkuinfotilaisuuden järjestämisestä kuntouttavan työtoiminnan työpajalla Heinolassa 5.10.2023. Aloituseinfotilaisuuteen on kutsuttu yhteistyötahot sekä Heinolan ja Sysmän kuntouttavan työtoiminnan asiakkaat

LAATUKRITEEREIHIN PERUSTUVAN TUETUN TYÖHÖNVALMENNUKSEN ETENEMINEN PÄIJÄT-HÄMEESSÄ V. 2023

**TAVOITTEENA V. 2023:
10 ASIAKASTA**

SELVITETTY V. 2022
PILOTOIDUN
PALVELUKOKONAISUUDEN
KÄYTÖN TILANNETTA

SELVITELTY
HYVINVOINTIALUEELLE
SIIRTYMISEN VAIKUTUKSIA
SOSIAALIHUOLLON
PALVELUIHIN

TUTUSTUMINEN
VALMENNUSPALVELUN
TUOTTAJAAN,
YHTEISPALAVERIT
ALKAVAT

ALKUINFOTILAISUUS
HEINOLAN JA SYSMÄN
KUNTOUTTAVASSA
TYÖTOIMINNASSA

PILOTOINTI
KÄYNNISTYY

Yhteistyöllä tukea työkykyyn (YTY). 2023.

LAATUKRITEEREIHIN PERUSTUVAN TUETUN TYÖHÖNVALMENNUKSEN ETENEMINEN PÄJÄT-HÄMEESSÄ V. 2024

**TAVOITTEENA V. 2024:
20 ASIAKASTA**

**DOKUMENTOIDAAN
PILOTOINNIN
VAIHEET JA
KOKEMUKSET**

PILOTOINTI JA DOKUMENTOINTI JATKUVAT TAMMIKUUSTA SYYSKUUN LOPPUUN

**ASIAKKAIDEN JA
SIDOSRYHMIEN
KOKEMUKSET KERÄTÄÄN
HAASTATTELUIN JA
KYSELYIN**

JUURUTTAMISTYÖ!

Kehittämistyön haasteita:

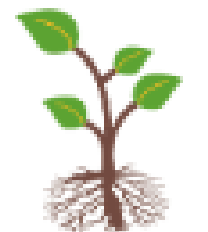
Saavutetaanko tavoitteiksi asetetut **asiakasmäärät**?
Pilotointi pystytään käynnistämään suunniteltua myöhemmin eli vasta loppuvuodesta 2023 toimialojen ja palvelujen uudelleen organisoinnista johtuen

Asiakkaiden eteneminen työhönvalmennuksessa?
Työmahdollisuuksien löytyminen pienellä paikkakunnalla?

TE24 uudistuksen vaikutukset mm. kuntouttavan työtoiminnan palveluun?

Onnistutaanko asiakkaiden jatkopolkujen järjestämisessä,
millainen on **asiakaskokemus**?

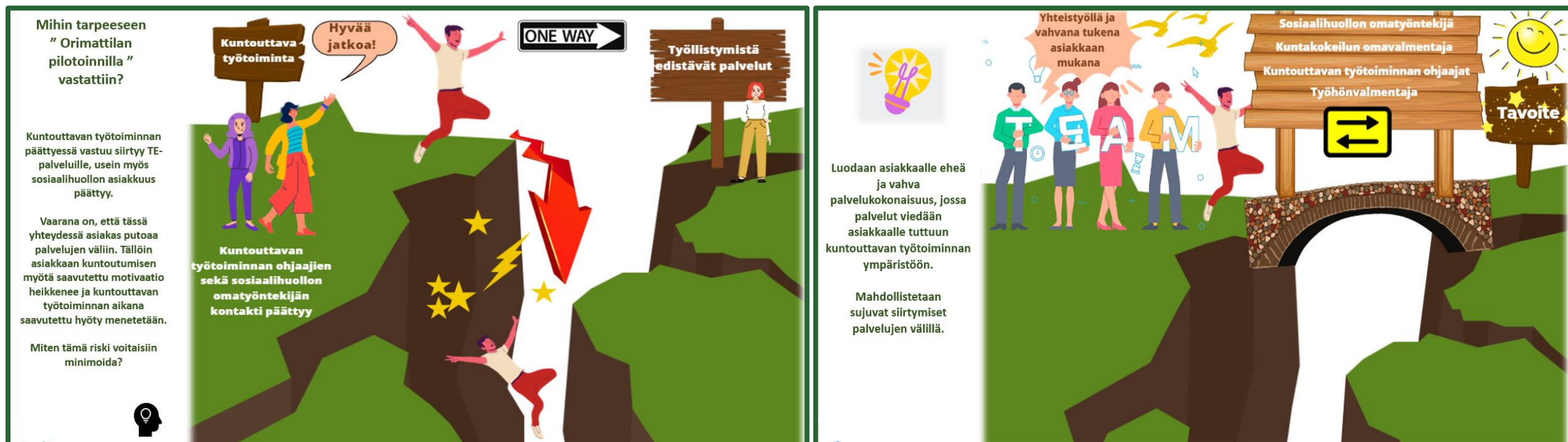
Juuruttamisen haasteet

Miten toimintamalli saadaan juurtumaan?

Toimintamallin merkittävä anti oli, että sen avulla pystymme turvaamaan asiakkaan kulkua palvelujen välillä ja estämään hänen putoamisensa niiden väliin.

Ehkäisemällä asiakkaan putoamista palvelupolultaan minimoimme riskin, että hän jää ilman tukea palveluiden väliin ja hänen tilanteensa kriisiytyy. Asiakas saa vahvaa ja monialaista tukea.

Lisäksi yhteiskehittämisen menetelmien käyttäminen säästää resursseja, kohdentaa ne oikea-aikaisesti asiakkaan tarpeeseen ja antaa ammattilaisille tietoa ja ymmärrystä toimijoiden rooleista ja palvelujen sisällöstä.

Miten toimintamalli saadaan juurtumaan?

Laatukriteereihin perustuvan tuetun työhönvalmennuksen toimintamalli on esimerkki siitä, kuinka **yhteiskehittämisen menetelmällä** voidaan yhdistää eri organisaatioiden palveluja sujuviksi ja eheiksi palvelukokonaisuuksiksi.

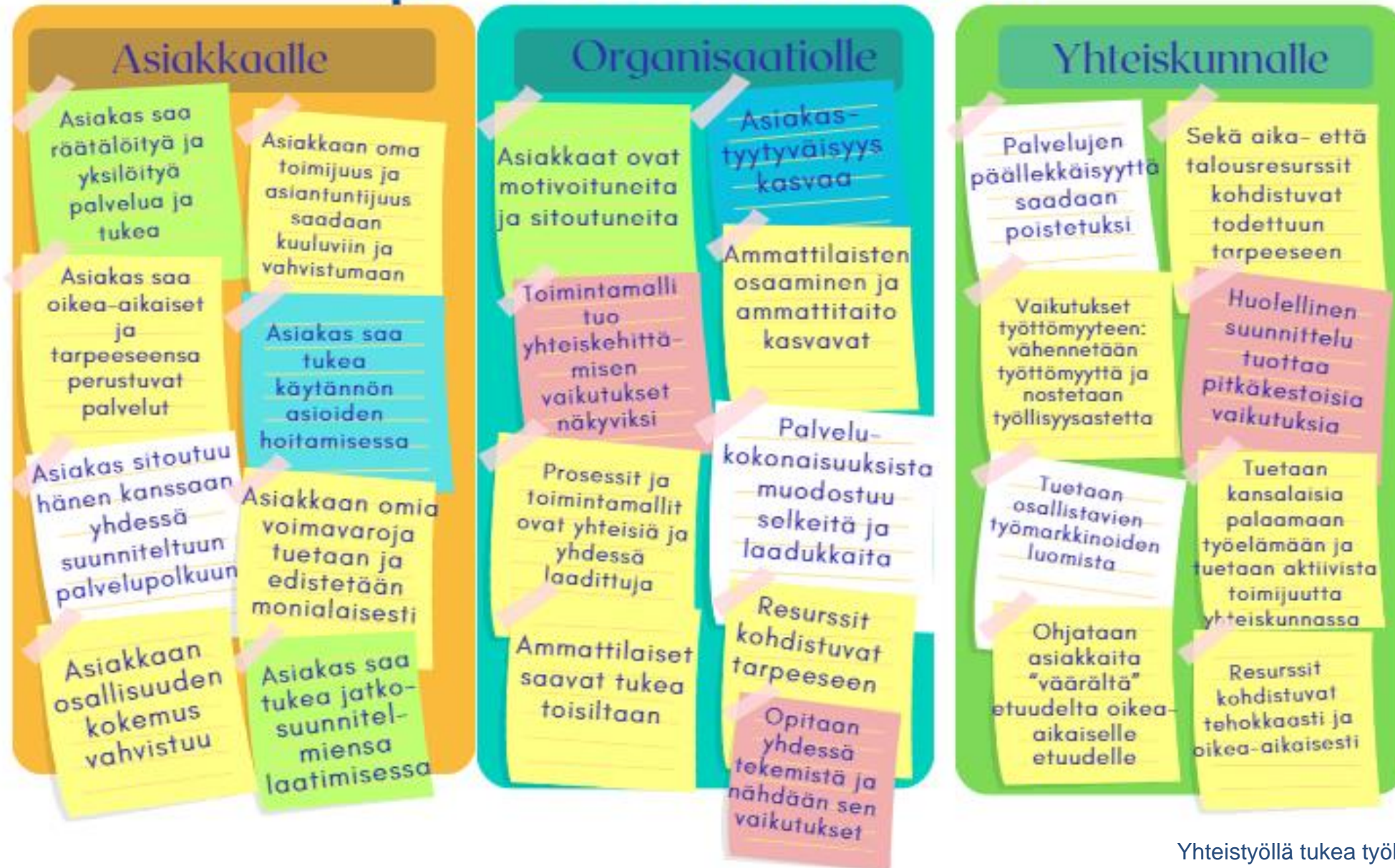
Palvelujen yhdistäminen eheiksi palvelukokonaisuuksiksi **edistää asiakaskokemusta** ja sujuvoittaa palveluprosesseja. Lisäksi yhteiskehittämisen menetelmää käyttäen säästetään resursseja ja ohjataan niitä yhteisellä suunnitelmalla asiakkaan tarpeiden ohjaamaan suuntaan.

Palveluista palvelukokonaisuuksiksi –ajattelu haastaa organisaatioita ja ammattilaisia uudentyyppisiin työmenetelmiin perehtymiseen ja omaksumiseen.

Tärkeää on huomata, että toimintamalli estää asiakkaan putoamista palvelujen väliin, jolloin turvataan asiakkaan eteneminen ja tarvittaessa paluu sosiaalihuollon palveluun ilman tukiverkoston katkeamista.

Mitä hyötyä on laatuperusteisen tuetun työhönvalmennuksen palvelukokonaisuudesta?

Juuruttamistyötä tehdään jatkuvasti

Lisäämme ymmärrystä työttömien ja osatyökykyisten työkyvyn tuen palvelujen erityistarpeista sekä alueen työttömyystilanteen haasteista.

Laatukriteereihin perustuva tuettu työhönvalmennus vastaa asiakkaiden tarpeeseen eheistä ja sujuvista palvelukokonaisuuksista.

Tarjoamme käytännön tukea toimintamallin toteuttamiseen ja työvälineenä käyttämiseen.

LAATUPERUSTEISEN TUETUN TYÖHÖNVALMENNUKSEN EDISTÄMINEN HYVINVOINTIALUEELLA V. 2023 - 2024.

Suomen kestävän kasvun ohjelma (RRP) Päijät-Hämeessä

Suomen kestävän kasvun ohjelmalla tuetaan ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävää kasvua. Rahoitus tulee EU:n elpymisvälineestä (Next Generation EU). Ohjelma sisältää Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelman (RRP Recovery and Resilience Plan) ja sovittaa yhteen eri EU-ohjelmien rahoitusta.

Suomen kestävän kasvun ohjelma toteutetaan alueellisissa kehittämishankkeissa, joihin sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö myöntää valtionavustuksia. Ohjelmaa toimeenpannaan jokaisella hyvinvointialueella.

Päijät-Hämeen hyvinvointialueen (Päijät-Sote) kestävän kasvun alueellisen hankkeen tavoitteena on vahvistaa ennaltaehkäisyä, digitalisaatiota ja palveluiden monimuotoisuutta, tiedolla johtamista sekä turvata henkilöstön saatavuutta. Ohjelmalle on myönnetty valtionavustusta vuosille 2022-2025.

EU-rahoituksen saajilla on yleinen velvollisuus ilmoittaa rahoituksen alkuperä ja varmistaa EU:lta saadun rahoituksen näkyvyys.

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU